

дисциплін. **Ключевые слова:** артистизм, профессиональный артистизм, педагогический артистизм, формирование педагогического артистизма.

Ilichenko A. Professional artistry in the pedagogical training of future teachers of humanitarian disciplines

Annotation. The article is devoted to substantiation of expediency of formation of professional artistry as a pedagogical quality of the future teacher of the Humanities. In this paper assesses the concept of "pedagogical artistry" as an important component of the identity of the modern teachers of the Humanities. The features of «pedagogical artistry» are exposed as one of professional skills of future teacher of Humanities. Description of levels of formed of pedagogical artistry is presented. The ways of forming of pedagogical artistry are shown in pedagogical preparation of future teacher of Humanities. Advanced suggestions for improving the process of formation of teaching artistry in the professional training of future teachers of the Humanities. **Key words:** artistry, professional artistry, pedagogical artistry, formation of pedagogical artistry.

КІТ Г. Г.,

Вінницький державний педагогічний університет
імені Михайла Коцюбинського,
м. Вінниця

УДК 378.016 : 37.013

МЕТОДИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА КУРСУ «ДИДАКТИКА» В КОНТЕКСТІ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ МАГІСТРАТУРИ ДО ВИКЛАДАННЯ ПЕДАГОГІЧНИХ ДИСЦИПЛІН

Реформування освіти в Україні зумовило впровадження багаторівневої системи підготовки педагогічних кадрів і актуалізувало підготовку фахівців магістерського рівня, які визначатимуть стратегію і тактику вищої педагогічної освіти уже в найближчий час. Особливої ваги набуває, як зазначено в Державній національній програмі "Освіта" (Україна XXI століття), "...підготовка нової генерації педагогічних кадрів, підвищення їх професійного та загальнокультурного рівня" (6, с. 7-8).

Студенти магістратури спеціальності 8.01010201 "Початкова освіта", готуючись до проведення науково-дослідної роботи, організаційно-управлінської діяльності в різних ланках системи початкової освіти, ведуть і наполегливу підготовку до роботи асистента, викладача вищого навчального закладу. З огляду на специфіку обраної спеціальності, студенти готуються до викладання комплексу педагогічних дисциплін, зокрема таких, як "Вступ до спеціальності", "Основи педагогіки", "Історія педагогіки", "Дидактика", "Теорія та методика виховання", "Педагогічна майстерність", "Основи наукових досліджень", "Педагогічні технології у початковій школі", "Організація і управління у початковій освіті", "Основи інклюзивної педагогіки", методик навчання освітніх галузей у школі I ступеня. Їх підготовка обумовлена цілісністю і комплексним характером навчальних дисциплін відповідно до освітньо-кваліфікаційної характеристики та освітньо-професійної програми підготовки магістрів даної спеціальності, серед яких особливе місце належить таким дисциплінам, як "Методика викладання педагогічних дисциплін" та "Основи викладання методик початкової освіти у ВНЗ".

У процесі освоєння методики викладання педагогічних дисциплін студенти магістратури актуалізують знання з вищезазначених педагогічних дисциплін, розглядають методичні аспекти їх викладання, формують власну професійну позицію викладача вищого закладу освіти.

Метою даної статті є розкриття теоретико-методичних засад підготовки студентів магістратури до викладання майбутнім учителям початкових класів предмету "Дидактика", представлення алгоритму роботи зі студентами по освоєнню дидактичної теорії і практики.

Як правило, цілісній характеристиці дисципліни відводиться одне, здебільшого практичне заняття. Його мету можна визначити наступним чином:

- актуалізувати знання студентів магістратури з дидактики; показати місце дидактики в системі педагогічних дисциплін, професійно-педагогічній підготовці вчителя початкових класів; розкрити методичні аспекти освоєння студентами дидактичної теорії і практики;
- розвивати у майбутніх викладачів педагогічне мислення, інтерес до вивчення теорії і практики навчання;
- виховувати любов до обраної професії, шанобливе ставлення до студентів, бажання підвищувати свій професійно-педагогічний рівень.

Робота на занятті може здійснюватись за таким планом:

1. Місце дидактики в системі професійно-педагогічної підготовки вчителя початкових класів.

Змістове наповнення курсу.

2. Методичні засади засвоєння студентами теорії і практики навчання.
3. Специфіка дисципліни, її основні методологічні ідеї.

Щоб дати якомога повнішу характеристику даної навчальної дисципліни, необхідно з'ясувати:

- місце дисципліни в освітньо-професійній програмі, навчальних планах підготовки вчителя початкових класів;
- зміст дисципліни в цілому (на основі аналізу навчальних і робочих програм);
- міжпредметні зв'язки дидактики з іншими дисциплінами;
- методи і форми освоєння студентами дидактичної теорії і практики;
- особливості оцінювання навчальних досягнень студентів, специфіки КМСН в контексті освоєння даного предмету;

- можливості педагогічної практики для розширення знань, формування у студентів дидактичних умінь і навичок;
- зміст науково-дослідної роботи з проблем дидактичної теорії і практики;
- основні методологічні ідеї та специфіку дисципліни;
- вимоги до викладача дидактики.

Визначити місце дидактики в системі педагогічних дисциплін допомагає звернення до освітньо-професійної програми, навчальних планів підготовки вчителя початкових класів, навчальних та робочих програм з дидактики. Освітньо-професійна програма підготовки бакалавра за напрямом підготовки 6.01.01.02 Початкова освіта в рекомендованому переліку навчальних дисциплін подає і дидактику (обсяг 4 кредити, тобто 144 год., форма контролю – екзамен). Відповідного обсягу годин дотримано і в нині діючому навчальному плані ВДПУ імені Михайла Коцюбинського, який передбачає 72 аудиторні години: 28 год. – лекції; 18 год. – практичні; 26 год. – лабораторні заняття.

Аналіз навчальних і робочих програм (професора Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка Кодлюк Я.П., професора Національного педагогічного університету імені М.П.Драгоманова Шапошникової І.М., доцента Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського Кіт Г.Г.) дав можливість з'ясувати **мету** викладання навчальної дисципліни "Дидактика": сприяти освоєнню майбутніми вчителями теоретичних основ процесу навчання, створювати умови для свідомого оволодіння студентами дидактичними вміннями і навичками, розвивати у майбутніх фахівців критичне педагогічне мислення, виховувати професійно значущі якості, формувати майбутнього педагога як активну творчу особистість. Слід забезпечити спрямування на значне підвищення пізнавальної активності і самостійності студентів у оволодінні педагогічною наукою, інтеграцію їх навчально-пізнавальної і пошуково-дослідницької діяльності.

У процесі освоєння предмету "Дидактика" необхідно розкрити досягнення сучасної дидактики початкової школи, дати студентам не лише теоретичні знання, а й показати шляхи їх застосування у навчанні молодших школярів, оскільки кінцеве призначення дидактики – вдосконалювати, поліпшувати педагогічну практику. Важливо, щоб студенти магістратури усвідомили **завдання** вивчення дисципліни "Дидактика", серед яких такі як: сформулювати уявлення про навчання як двосторонній процес; показати взаємозв'язок компонентів навчального процесу; розкрити закономірності, рушійні сили та функції навчання; охарактеризувати принципи навчання; проаналізувати державний стандарт початкової загальної освіти; визначити методи, прийоми, засоби навчання молодших школярів; дати характеристику основним формам організації навчання учнів початкової школи; зорієнтувати в особливостях оцінювання навчальних досягнень учнів у контексті їх вікового та індивідуального розвитку та ін.

Зважаючи на необхідність з'ясування **програмових вимог** щодо знань та умінь студентів у результаті освоєння даної навчальної дисципліни, робота з магістрантами передбачає аналіз змістових модулів, структури навчальної дисципліни, визначення тематики лекційних, практичних, лабораторних занять. Особлива увага приділяється обґрунтуванню самостійної роботи студентів, яка передбачає опрацювання лекційного матеріалу навчальної дисципліни, виконання практичних завдань до аудиторних занять, виконання індивідуального науково-дослідного завдання, опрацювання досвіду педагогів-новаторів в рамках проведення аукціону педагогічних ідей тощо.

Таким чином, розгляд освітньо-професійної програми, навчальних планів та програм дає підстави стверджувати, що предмет "Дидактика" відіграє вагомий роль у професійно-педагогічній підготовці вчителя початкових класів, забезпечуючи його готовність до організації навчально-пізнавальної діяльності молодших школярів, фундамент для формування методичної компетентності, розвитку самоосвітньої діяльності.

Плануючи вивчення дидактики як науки, необхідно проаналізувати її **зв'язки з іншими науками**, особливо тими, які передбачені навчальним планом підготовки вчителя початкових класів. Це допоможе забезпечити міжпредметні зв'язки, уникнути повторів у розгляді окремих тем, проблем і навпаки сприятиме глибшому і системнішому засвоєнню навчального матеріалу.

Надзвичайно тісними, зауважують студенти, є зв'язки дидактики як гуманітарної науки з філософією, психологією, соціологією. *Філософська теорія* пізнання поряд з іншими теоріями різних філософських систем складає методологічний фундамент дидактики. *Педагогічна психологія*, зокрема *психологія навчання*, допомагає досліджувати проблеми розвитку особистості, її окремих психічних процесів під впливом навчання, визначати психологічні особливості різновікових груп учнів, обґрунтовує психологічні основи навчання. *Соціологія* розкриває можливості врахування впливу соціальних умов на процес навчання.

Науки про людину, зокрема, *анатомія та фізіологія*, збагачують педагога відомостями про особливості розвитку організму школяра та про характер його вищої нервової діяльності. *Шкільна гігієна* допомагає обґрунтовувати методи і засоби раціональної організації праці як учня, так і вчителя, уникати фізичного і психологічного перевантаження школярів, визначає та обґрунтовує умови навчальної праці, які сприяють збереженню здоров'я учасників навчального процесу.

Слід особливо наголосити на складних та різноманітних зв'язках дидактики з *методиками конкретних навчальних предметів*, які використовують загальні наукові основи єдності навчання, виховання та розвитку, що розробляє дидактика, у специфічних умовах кожного навчального предмета. Методика і дидактика мають спільний об'єкт наукового дослідження – процес навчання. Дидактика вивчає проблеми навчання для всіх навчальних предметів разом. Методика виокремлює в ньому специфічне для навчання, з конкретного предмета зокрема. У практиці навчання різних предметів потрібно забезпечити принципову єдність у підході до дітей, у виборі форм і методів. Дидактика як загальна наука про зміст освіти, закономірності процесу навчання, ефективні методи і форми навчальної роботи визначає цю єдність. З

другого боку, дидактика враховує дані методик окремих предметів, які формуються на конкретному досвіді навчання в школах, відображенні різних ситуацій процесу навчання.

Акцентується увага на зв'язках дидактики з усіма методиками початкової школи - методиками навчання освітніх галузей "Мова і література", "Математика", "Природознавство", "Суспільствознавство", "Здоров'я і фізична культура", "Технології", "Мистецтво". Чим активніше впливає теоретична дидактика на методи і форми організації навчального процесу, тим специфічнішою є методика викладання цього предмета. Будучи фундаментом для розвитку і функціонування методик викладання навчальних предметів, дидактика отримує від них практичні орієнтації, тобто співвідноситься із методиками як теорія із практикою.

Варто наголосити на зв'язках дидактики і з іншими галузями наукових знань. Наприклад, зв'язок дидактики із *психотерапевтикою* дає можливість учителю ефективно використовувати засоби навчального впливу на учня у звичайному стані свідомості не лише з доцільною виховною метою, а й із метою розширення мнестичних можливостей школяра. *Акмеологія* як галузь знань про шляхи найповнішої самореалізації особистості на етапі її зрілості допомагає визначити та вимірювати вершинні досягнення учня на різних вікових етапах його розвитку.

Характеристика курсу "Дидактика" включає і аналіз *підруничкової бази*, необхідної наукової та методичної літератури, яка може бути використана в ході засвоєння студентами дидактичної теорії та практики. Аналізу піддаються різноманітні джерела: підручники та посібники з дидактики (автори Савченко О.Я. (10), Бондар В.І. (2), Малафійк І.В. (9) та ін.), посібники з педагогіки, оскільки в кожному з них змістовно представлені розділи "Дидактика", історії педагогіки, де розкрито дидактичні погляди педагогів минулого, шлях становлення та розвитку дидактики як науки; словники, енциклопедії; освітянські документи, серед яких особливу увагу слід приділити Державному стандарту початкової загальної освіти; монографії, посібники, автореферати дисертацій з проблем дидактики початкової школи; практикуми, збірники педагогічних задач і ситуацій; навчальні програми і підручники для початкової школи; книги педагогів-новаторів, матеріали передового педагогічного досвіду; методична література; статті із періодичної преси тощо. Важливою для майбутніх викладачів ВНЗ є література з проблем педагогіки вищої школи, зокрема дидактичної підготовки вчителя початкових класів (1; 3; 4; 5; 7; 8; 11).

Наступним етапом роботи є *обґрунтування вkladу* в розвиток дидактики видатних *педагогів минулого* (Я.А.Коменського, Й.Г.Песталоцці, А.Дістервега, Г.С.Сковороди, К.Д.Ушинського, В.О.Сухомлинського та ін.) та *сучасних дидактів* (А.М.Алексюка, Ю.К.Бабанського, В.І.Бондаря, Н.М.Бібік, М.С.Вашуленка, С.У.Гончаренка, П.М.Гусака, Я.П.Кодлюк, І.В.Малафійка, О.І.Пометун, О.Я.Савченко, А.В.Хуторського, В.М.Чайки та ін.). Особливої уваги заслуговує діяльність лабораторії початкової освіти Інституту педагогіки НАПН України.

Організовуючи засвоєння студентами дидактичної теорії і практики, доречним є використання народно-педагогічної спадщини, ідей і положень *народної дидактики*, оскільки саме народний досвід навчання і виховання підростаючих поколінь є підґрунтям сучасних дидактичних ідей і теорій, надійною основою розвитку дидактики як науки в цілому.

В цьому легко переконатися, звернувшись до змісту сучасної дидактики. Так, наприклад, сучасна дидактика стоїть на позиції суб'єктності учня. Тобто учень має бути не стільки об'єктом, на якого спрямована дія вчителя, як суб'єктом, активною особистістю, яка ставить перед собою певні цілі, яких прагне досягти у навчально-пізнавальній діяльності. Серед складових процесу навчання – викладання і учіння – головним сучасні вчені вважають саме учіння, тобто діяльність учня. Однак виявляється, що це наукове положення було давно відомим в народі ("*Наука – не пиво, в рот не ввіплеш*", "*Гарно того вчити, хто хоче все знати*", "*Не вивчишся охотою – не навчишся й примусом*" "*Не ясла до коней ходять, а коні до ясел*"). Переконаливими є положення народної дидактики щодо функцій навчання (виховна функція: "*Освічений дикун у сто разів страшніший від неосвіченого*", "*Знання без вихованості – це меч у руках безумця*"), принципів навчання, навіть тих, які прийнято вважати новими, сучасними (принцип навчання на високому рівні труднощів: "*Доки не намучишся, доти не научишся*", "*Доки не впріти, доти не вміти*"; принцип емоційності навчання: "*Ніщо не дійде до голови, якщо не побуває в серці*") тощо.

Вивчення дидактики здійснюється завдяки використанню відповідних *методів і форм*, які також потребують спеціального розгляду і обґрунтування. Доцільними є як словесні методи навчання (*бесіда, розповідь, пояснення, інструктаж, лекції, дискусії* тощо), які характерні тим, що інформацію для засвоєння студент отримує вербальними засобами, тобто через слово, так і наочні (*ілюстрування, демонстрування, показ*), при яких засвоєння матеріалу відбувається за допомогою наочних посібників, технічних засобів, а також практичні методи, за яких студенти одержують знання й уміння, виконуючи практичні дії (*вправи, лабораторні та практичні роботи, тренування, самостійна робота, написання рефератів, індивідуальних науково-дослідних завдань (ІНДЗ), пошуково-дослідницьких завдань*). Характеризуючи методи вивчення дидактики, можна вдатися і до поділу їх на *інформаційно-рецептивні* (ґрунтуються на передачі знань у готовому вигляді, поєднуючи слово викладача з використанням наочності); *проблемні методи або методи проблемного викладу* (викладач до викладу матеріалу ставить проблему, формулює пізнавальне завдання, а потім на основі різних джерел і засобів показує спосіб розв'язання поставленого завдання або разом зі студентами розв'язує поставлену проблему); *частково-пошукові або евристичні методи* (полягають в організації активного пошуку рішення висунутих у навчанні (або сформульованих самостійно) пізнавальних завдань).

Серед форм вивчення дидактики варто виділити наступні: *лекція* (стрункий, логічно завершений, науково обґрунтований, послідовний і систематизований виклад певної наукової проблеми, теми чи розділу дидактики, підкріплений відповідною презентацією); *семінар* (вид практичних занять, який передбачає самостійне опрацювання студентами окремих тем дидактики та обговорення результатів цього вивчення,

представлених у вигляді тез, повідомлень, доповідей, рефератів тощо); *практичне заняття* (форма навчального заняття, на якому викладач організує детальний розгляд студентами окремих теоретичних положень дидактики і формує уміння та навички їх практичного застосування шляхом виконання спеціально підготовлених завдань); *лабораторне заняття* (один з видів самостійної навчальної роботи студентів, яка проводиться за завданням викладача із застосуванням навчальних і методичних матеріалів, шкільної документації, учнівських робіт, навчального приладдя, технічних засобів; *колоквиум* або “*мікро-залік*” (вид аудиторного чи позааудиторного заняття, де здійснюється обов’язкове опитування за однією чи декількома найбільш важливими темами, розділами дидактики); *конференція* (організаційна форма навчання, яка забезпечує заздалегідь заплановану педагогічну взаємодію викладача і студентів для обговорення певної дидактичної проблеми); *екзамен* (форма підсумкового контролю, що спрямована на перевірку засвоєння теоретичного та практичного матеріалу). Особливу увагу слід приділити *ігровим формам* вивчення дидактики (кресворди, інтелектуальні ігри типу “Що? Де? Коли?”, “Найрозумніший”, брейн-ринги тощо).

Педагогічна діяльність вимагає від учителя оперування професійними знаннями, на основі яких він виробляє власні практичні рішення, реалізуючи певну мету і завдання. Студенти можуть бути добре обізнаними з теоретичними положеннями дидактики, але не володіти тим, що можна було б назвати *практичною педагогікою* або конкретно “технологією” діяльності. Глибоке оволодіння такою “технологією” можливе тільки на основі чималого практичного досвіду. Проте перші основи успішної педагогічної діяльності мають бути закладені вже у студентській аудиторії завдяки встановленню органічного зв’язку між педагогічною теорією і педагогічною практикою, зокрема, через ***розв’язання педагогічних задач і ситуацій***. Педагогічна діяльність складається з ланцюга педагогічних ситуацій, які створюють як учитель, так і учні, спонтанно і спеціально. На думку Н.В.Гузій, “поле” педагогічних ситуацій є необмеженим, вони можуть бути різноманітними: узгодженими та конфліктними; епізодичними та довготривалими; типовими, стандартними та нетиповими; оригінальними, прогнозованими та непередбаченими; залежними та незалежними від учителя. Складовими педагогічної ситуації є задача, учасники, умови, етапи її розв’язання.

Магістрами аналізуються види педагогічних задач і ситуацій, підбирається банк задач і ситуацій, які можуть бути використані при вивченні дидактики початкової школи. Водночас наголошується, що у процесі розв’язання педагогічних задач і ситуацій у студентів формується професійна спрямованість, світогляд, активної життєва позиція, професійні інтереси, педагогічно значущі особистісні якості, розвивається творче педагогічне мислення, удосконалюються педагогічні уміння.

Важливою умовою успішного засвоєння студентами дидактичної теорії і практики є цілеспрямований ***контроль*** викладачем навчально-пізнавальної діяльності студентів. Необхідно обґрунтувати функції контролю, вимоги до перевірки та оцінювання навчальних досягнень студентів з дидактики, її види, методи і форми. Особливої уваги потребує розгляд особливостей кредитно-модульної системи навчання та оцінювання студентів, розподіл балів за системою ECTS. Функціонування КМЧН дає змогу говорити про такі її переваги: система стимулює студентів до активної регулярної роботи протягом семестру; вимагає ініціативності від студентів; є більш об’єктивною і дає можливість зменшити суб’єктивний фактор при оцінюванні студентів. Але слід пам’ятати і про недоліки: в умовах кредитно-модульної системи та великої наповненості груп важко забезпечити всім студентам рівні можливості для одержання балів; значно збільшується навантаження на викладачів; бали, накопичені під час семестру, не завжди відображають якість знань, а свідчать скоріше про активність студента.

Вагоме місце у дидактичній підготовці майбутнього вчителя посідає ***педагогічна практика***, у процесі якої студенти мають змогу застосовувати теоретичні знання у практичній діяльності, поглибити набуті знання з різних розділів і тем курсу “Дидактика”. Так, у процесі проходження студентами всіх видів педагогічної практики, починаючи з пропедевтичної і закінчуючи стажерською, студенти виконують завдання, які, поступово ускладнюючись, допомагають майбутнім учителям початкової школи практично освоїти основні положення теорії і практики навчання. Так, вивчаючи принципи, методи, прийоми, засоби, форми навчання на аудиторних заняттях, студенти знайомляться з їх сутністю, видами, вимогами щодо їх використання. В ході практики студенти мають змогу пересвідчитися у їх педагогічній доцільності, усвідомити їх практичну значущість у роботі вчителя-класовода.

Якщо на заняттях з дидактики студенти знайомляться з доробком педагогів-новаторів (Ш.О.Амонашвілі, С.П.Логачевської та ін.) у теоретичному плані, то в ході педагогічної практики мають можливість ознайомитись з реалізацією їх ідей, методичних пропозицій у практиці роботи сучасної початкової школи. До того ж педагогічна практика створює умови для практичного ознайомлення студентів із позитивним педагогічним досвідом, творчим доробком кращих учителів (наприклад, відомих далеко за межами Вінниччини заслужених учителів України Вітковської Н.С., Олійник Ю.М.), а саме до таких, як правило, посилають на практику студентів.

В ході практики студентом засвоюються не лише знання, уміння й навички, а й набуваються професійно-педагогічні компетентності. Студент формується як цілісна особистість. Відбувається його становлення як вчителя-вихователя, майстра педагогічної справи, що надзвичайно важко зробити в ході лише аудиторних занять, поза безпосереднім контактом зі школою, вчителями, учнями.

Велику роль у дидактичній підготовці студентів відіграє ***науково-дослідна робота***. Оволодіння логікою і методами психолого-педагогічного дослідження здійснюється безпосередньо під час виконання різного роду пошукових завдань на практично-лабораторних заняттях з «Дидактики»: *проаналізувати обсяг і зміст домашніх завдань учня на один день та співвіднести з нормою; взяти інтерв’ю в молодшого школяра щодо його ставлення до оцінок; зробити огляд педагогічної періодики за останній рік, виділивши актуальні проблеми сучасної дидактики початкової школи тощо*. У процесі виконання таких завдань студенти удосконалюють уміння оперувати методами самостійного пошуку, використовувати знання про

способи наукового пізнання у професійній площині. Залучення студентів до наукових пошуків з дидактики продовжується в ході виконання індивідуальних науково-дослідних завдань, написання курсових, дипломних, магістерських робіт, участі в олімпіадах, конкурсах професійної майстерності.

Характеристику курсу логічно завершити виділенням **основних методологічних ідей** дидактики як науки, серед яких: пізнаваність світу; єдність традицій і інновацій; двосторонній характер навчального процесу (навчання = викладання + учіння), суб'єкт-суб'єктний підхід у навчанні, учень – активний учасник навчання, а учіння – головний процес засвоєння знань; компетентнісний підхід у навчанні; особистісна зорієнтованість навчання; розумовий розвиток учня – стратегія сучасної початкової школи; гуманізація освітнього процесу та ін.

Специфіка курсу полягає в тому, що він є основним (поряд з теорією виховання) у освоєнні студентами педагогіки в цілому, одним із найбільших за обсягом, базовим для методик викладання навчальних дисциплін у початковій школі. В ньому паритетно представлені теорія і практика (освоєння теорії навчання і виконання різного роду практичних завдань), зв'язок з педагогічною практикою студентів, виконанням завдань в умовах школи, безпосереднього контакту з дітьми. Ефективне викладання курсу неможливе без використання передового педагогічного досвіду і опори на нього. **Викладач дидактики** має відзначатись науковою та методичною ерудицією, вмінням навчати, створювати ситуацію успіху для кожного студента, розуміти (любити) студентів, признавати їх право на помилку, знати проблеми навчання молодших школярів, передовий педагогічний досвід у галузі дидактики початкової освіти.

Література

1. Артемова Л.В. Підготовка магістрів до викладання у ВНЗ / Артемова Л.В. // Педагогіка і методика вищої школи: Навчально-методичний посібник для викладачів, аспірантів, студентів магістратури. – К.: Кондор, 2008. – С. 136-208.
2. Бондар В.І. Дидактика / В.І.Бондар. – К.: Либідь, 2005. – 264 с.
3. Бондар В.І. Дидактика: ефективні технології навчання студентів / В.І.Бондар. – К.: Вересень, 1996. – 129 с.
4. Гузій Н.В. Системна організація дидактичної підготовки майбутнього педагога / Н.В. Гузій, Л.О. Мільто, Т.В. Шестакова // Єдність навчання і наукових досліджень – головний принцип ун-ту : матеріали доп. звітно-наук. конф. викладачів ун-ту за 2008 р., (Київ, 5-6 лютого 2009 р.) / уклад. Г.І.Волинка, О.В.Уваркіна, О.П.Симоненко, О.П.Ємельянова. – К.: Вид-во НПУ імені М.П.Драгоманова, 2009. – С. 47-50.
5. Гусак П.М. Технологія засвоєння студентами дидактичної теорії / П.М.Гусак. – Луцьк: вид-во ВДУ, 1996. – 115 с.
6. Державна національна програма "Освіта" (Україна XXI століття). – К.: Райдуга, 1994. – 62 с.
7. Дидактична підготовка майбутнього педагога // Навчальний процес у вищій педагогічній школі: Навчальний посібник / За заг. ред. О.Г.Мороза. – К.: НПУ ім. М.П.Драгоманова, 2001. – С. 32-103.
8. Нагаєв В.М. Методика викладання у вищій школі: Навч. посібник / В.М.Нагаєв. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 232 с.
9. Малафійк І.В. Дидактика: Навчальний посібник / І.В.Малафійк. – К.: Кондор, 2005. – 398 с.
10. Савченко О.Я. Дидактика початкової освіти: Підручник /О.Я.Савченко. – К.: Грамота, 2012. – 504 с.
11. Шахов В.І. Базова педагогічна освіта майбутнього вчителя: загальнопедагогічний аспект / В.І.Шахов. – Вінниця, 2007. – 383 с.

Кім Г.Г. Методична характеристика курсу "Дидактика" в контексті підготовки студентів магістратури до викладання педагогічних дисциплін

Анотація. У статті розкрито теоретико-методичні засади підготовки студентів магістратури до викладання майбутнім учителям початкових класів предмету "Дидактика", представлено алгоритм роботи зі студентами по освоєнню дидактичної теорії і практики.

Аннотация. В статье раскрыто теоретико-методические основы подготовки студентов магистратуры к преподаванию будущим учителям начальных классов предмета "Дидактика", представлено алгоритм работы со студентами по освоению дидактической теории и практики.

Annotation. The article deals with the theoretical and methodological foundations of MA students training to teaching the subject 'Didactic' to the future primary school teachers. The algorithm of mastering the didactic theory and practice with the MA students is presented.

КІЧУК Н. В.,

Ізмаїльський державний гуманітарний університет,
м. Ізмаїл

УДК 378.937

МАГІСТЕРСЬКА ПІДГОТОВКА ФАХІВЦЯ: ДЕЯКІ ТРАДИЦІЇ АКАДЕМІЧНИХ ШКІЛ І НОВАТОРСТВО

Вітчизняні освітянські реалії засвідчують про підвищений інтерес як науковців (С. Вітвицька, Н. Гузій, О. Гура, Н. Дем'яненко, О. Дубасенюк, В. Луговий та ін.), так і практиків вищої школи (В. Бочелюк, С. Білоусов, Г. Брагіна, Г. Різз та ін.) до проблематики саме магістерської підготовки фахівця у контексті освітнього простору університету та євроінтеграційних процесів. Спираючись на безсумнівні переваги компетентнісної освітньої парадигми, сучасні дослідники здебільшого єдині у визнанні в якості базової психолого-педагогічну компетентність магістранта, що трактується як багатовимірною якістю; причому виявом останньої вважається готовність і здатність випускника магістратури до саморозвитку шляхом самопізнання й саморегуляції